

บทที่ 4

การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน

ในบทนี้จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ ในโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน เพื่อทราบว่าจะองค์ประกอบของการบริหารโครงการ ฯ อันได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ โครงสร้างขององค์การ ผู้นำโครงการ ฯ กระบวนการสื่อความหมาย หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ระยะเวลาที่เข้ามาเป็นสมาชิกโครงการ ฯ และระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก ที่ทำให้สมาชิกมีทัศนคติเกี่ยวกับโครงการ ฯ ว่าตัวแปรด้านการบริหารโครงการ ฯ ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติอย่างไร โดยในบทนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกของโครงการ ฯ ส่วนที่สอง เป็นเรื่องทัศนคติของสมาชิกต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ ส่วนที่สามเป็นระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติ และส่วนที่สี่ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการ ฯ กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และความสัมพัทธ์ลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และส่วนที่ห้าเป็นปัญหาในการดำเนินงานโครงการ ฯ

4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกของโครงการ ฯ

ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกโครงการ ฯ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้ของครัวเรือน การเคยร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ สาเหตุที่เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม ฯ และสถานภาพภายในโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน โดยที่คุณลักษณะของสมาชิกโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน ดังกล่าวกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่อาจจะเข้ามามีส่วนกำหนดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกและในส่วนของข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกโครงการ ฯ ได้เสนอในรูปแบบตารางโดยวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 41 คน พบว่าคุณลักษณะของสมาชิกโครงการ ฯ ที่ศึกษาเป็นดังนี้

ตาราง 4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกของโครงการ ฯ

ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกของโครงการ ฯ	จำนวน (N=41 คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
-ชาย	26	63.4
-หญิง	15	36.6
2. อายุ		
-20-30 ปี	8	19.5
-31-40 ปี	11	26.8
-41-50 ปี	14	34.2
-51-60 ปี	6	14.6
-มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	2	4.9
3. สถานภาพสมรส		
-โสด	3	7.3
-สมรส	36	87.7
-หม้าย	1	2.4
4. ระดับการศึกษา		
-ไม่ได้รับการศึกษา	7	17.1
-ประถมศึกษาปีที่ 4	24	58.5
-ประถมศึกษาปีที่ 6	6	14.6
-มัธยมต้น	2	4.9
-มัธยมปลาย	2	4.9

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน (N=41 คน)	ร้อยละ (%)
5. รายได้ของสมาชิกโครงการ ฯ /ครัวเรือน		
-1,000-2,000 บาท	7	17.1
-2,001-3,000 บาท	8	19.5
-3,001-4,000 บาท	7	17.1
-4,000-5,000 บาท	13	31.7
-5,001-6,000 บาท	5	12.2
-มากกว่า 6,000 บาท ขึ้นไป	1	2.4
6. การเคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ		
-ไม่เคยเป็น	21	51.2
-เคยเป็น	20	48.8
7. สาเหตุที่เข้ามาเป็นสมาชิก ฯ		
-ต้องการทำเป็นอาชีพเสริม	23	56.1
-ทางราชการให้ความช่วยเหลือ	14	34.1
-ขาดเงินทุนในการเลี้ยงปลา	3	7.3
-เห็นเพื่อนบ้านทำแล้วได้ผลดีจึงอยากทำบ้าง	1	2.4
8. ระยะเวลาที่เข้ามาเป็นสมาชิก ฯ		
-3 ปี	22	53.7
-4 ปี	14	34.1
-5 ปี	2	4.9
-7 ปี	1	2.4

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน (N=41 คน)	ร้อยละ (%)
๑. สถานภาพภายในกลุ่ม		
-ประธานกลุ่ม	2	4.9
-รองประธาน	2	4.9
-ทรัพย์สินิก	2	4.9
-เลขานุการ	2	4.9
-สมาชิก	33	80.4

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 41 คน แยกเป็นชาย 26 คน (ร้อยละ 63.4) และเป็นหญิง 15 คน (ร้อยละ 36.6)

เมื่อพิจารณาจากตาราง 4.1 พบว่า สมาชิกที่มีช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 34.2 รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 26.8 และที่น้อยที่สุดคือ ช่วงอายุที่มากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 4.9 ทั้ง ๆ ที่ในระเบียบการเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก ต้องเป็นผู้มีอายุไม่เกิน 60 ปี แสดงว่าในทางปฏิบัติได้มีการยืดหยุ่นในเรื่องระเบียบการ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 87.7 แต่งงานแล้วและยังอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 7.3 ยังเป็นโสด ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ 2.4 เป็นหม้าย

ระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 58.5 ส่วนมัธยมมี ร้อยละ 9.8 อย่างไรก็ตามมีสมาชิกที่ไม่ได้รับการศึกษามีร้อยละ 17.1

ระดับรายได้ของสมาชิกโครงการ ฯ ต่อครัวเรือน พบว่า สมาชิกร้อยละ 31.7 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 4,000 - 5,000 บาท รายได้ระหว่าง 1,000 - 2,000 บาท ร้อยละ 17.1 สำหรับสมาชิกที่ครอบครัวมีรายได้สูง คือ มากกว่า 6,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 2.4

การเคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ มาก่อน พบว่า ผู้ที่ไม่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร้อยละ 51.2 ส่วนที่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร้อยละ 48.8 ซึ่งได้แก่เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 2.4 เป็นกรรมการหมู่บ้านร้อยละ 9.8 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร้อยละ 2.4 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านร้อยละ 31.7 และผู้ที่เคยเป็นสมาชิกมากกว่า 1 กลุ่ม ร้อยละ 7.3

ในแง่ของสาเหตุที่เข้ามาเป็นสมาชิกโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านกลุ่มเลี้ยงปลากระพงขาว พบว่า สมาชิกร้อยละ 56.1 ตอบว่าต้องการทำเป็นอาชีพเสริมหรือเป็นการเพิ่มรายได้ สมาชิกร้อยละ 34.1 ตอบว่าเข้าเป็นสมาชิกโครงการ ฯ เพราะทางราชการเข้ามาแนะนำและให้การสนับสนุน เช่น เงินทุนและอุปกรณ์การเลี้ยงปลา สมาชิกร้อยละ 7.3 เข้ามาเป็นสมาชิกเนื่องจากขาดเงินทุนในการเลี้ยงปลา และมีสมาชิกร้อยละ 2.4 เห็นเพื่อนบ้านทำการเลี้ยงปลากระพงขาวแล้วได้ผลดี จึงทำบ้าง

จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่ชาวบ้านเข้ามาเป็นสมาชิกโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านนั้นกลุ่มเลี้ยงปลากระพงขาว ฯ ส่วนใหญ่เพราะต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือเป็นอาชีพเสริม อย่างไรก็ตาม มีสมาชิกบางส่วนที่มีการทำอาชีพเพาะเลี้ยงอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาเมื่อมีโครงการ ฯ เข้ามาในหมู่บ้าน สมาชิกส่วนนี้จึงได้รับประโยชน์จากโครงการ ฯ โดยตรง

ระยะเวลาที่ได้เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มเลี้ยงปลากระพง ฯ พบว่า เป็นสมาชิกมา 4 ปี ร้อยละ 34.1 เป็นสมาชิกมา 3 ปี ร้อยละ 53.7 เป็นสมาชิกมา 5 ปี ร้อยละ 4.9 เป็นสมาชิกมา 7 ปี ร้อยละ 2.4 และเข้าสมาชิกมา 2 ปี ร้อยละ 4.9 สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่จะเข้าสมาชิกมาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกลุ่มคือ 3 ปี สำหรับ กลุ่มบ้านท่าวา และ 4 ปี สำหรับกลุ่มบ้านท่าเตียน ส่วนที่ตอบว่าเป็นสมาชิก 2 ปี นั้นเป็นสมาชิกที่เข้ามาทีหลัง ส่วนที่เป็นสมาชิกมา 5 ปี และ 7 ปี นั้น พบว่าเคยเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงปลากระพง ฯ กลุ่มอื่นมาก่อนแล้ว

สถานภาพภายในกลุ่มของสมาชิก ผู้ดูแลแยกสอบถามที่มีตำแหน่งเป็นประธานร้อยละ 4.9 เป็นรองประธานร้อยละ 4.9 เป็นเหรัญญิกร้อยละ 4.9 และเป็นเลขานุการร้อยละ 4.9 และที่เหลือร้อยละ 80.4 เป็นสมาชิกกลุ่ม จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของกลุ่ม ฯ ทั้งสองหมู่บ้านเป็นไปตามระเบียบการที่กรมประมงได้กำหนดไว้

4.2 ทักษะของสมาชิกต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ

ในส่วนนี้เป็นเรื่องของทัศนคติซึ่งเป็นเรื่องที่ความรู้สึกนึกคิดหรือความพึงพอใจของสมาชิก ฯ ที่มีต่อวิธีการบริหารหรือระเบียบการการบริหารโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านกลุ่มกิจกรรมเลี้ยงปลากระพงขาว ตัวแปรด้านการบริหารหรือตัวแปรด้านองค์ประกอบของโครงการ ฯ ที่ศึกษาได้แก่ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม ฯ การจัดโครงสร้างองค์การ ลักษณะของประธานกลุ่ม วิธี

การสื่อความหมายระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก การศึกษาทัศนคติของสมาชิกได้แบ่งเป็น 5 ระดับ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของสมาชิกต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ ในแต่ละประเด็นโดยแยกเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยหาค่าคะแนนจาก SCALE ทัศนคติที่มีต่อการบริหารโครงการ ฯ ด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลแบบประมาณค่า (RATING SCALE) โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน	5
เห็นด้วย	ให้ค่าคะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าคะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าคะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน	1

การเสนอข้อมูลทัศนคติของสมาชิกต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ เสนอในรูปตาราง โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ทัศนคติของสมาชิกต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ เป็นดังนี้

ตาราง 4.2 ทัศนคติของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมของโครงการ ฯ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม ฯ	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
-เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของ ชาวประมงทะเลพื้นบ้าน	30 (73.2)	11 (26.8)	-	-	-
-เพื่อให้สมาชิกมีความรู้และทักษะใน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	30 (73.2)	11 (26.8)	-	-	-
-เพื่อปรับปรุงแหล่งประมงชายฝั่งให้ มีความอุดมสมบูรณ์	29 (70.7)	10 (24.4)	2 (4.9)	-	-

ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ กิจกรรมเลี้ยงปลากระพงขาวซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่กรมประมงได้กำหนดไว้ นั้น ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 73 มีทัศนคติต่อวัตถุประสงค์ที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมาคือร้อยละ 26.8 มีทัศนคติที่เห็นด้วย สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการปรับปรุงแหล่งประมงชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์นั้น มีสมาชิกจำนวนร้อยละ 4.9 ที่มีทัศนคติ ไม่แน่ใจต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ตาราง 4.8 ทัศนคติของสมาชิกต่อการจัดการ

การจัดการ	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
กรรมการกลุ่ม ฯ ประกอบด้วย ประธาน 1 คน รองประธาน 1 คน เหรัญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน และกรรมการอื่น 3-5 คน	23 (56.1)	17 (41.5)	1 (2.4)	-	-

ทัศนคติของสมาชิกต่อการจัดการโครงสร้างองค์กรนั้น พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 56.1 มีทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีสมาชิกเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยกับลักษณะของการจัดโครงสร้างองค์กรดังกล่าว

ตาราง 4.4 ทักษะคติของสมาชิกต่อผู้นำโครงการ ฯ

ผู้นำโครงการ ฯ	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
คุณสมบัติของผู้เป็นประธาน					
-มีความเสียสละต่อส่วนรวม	30 (73.2)	11 (26.8)	-	-	-
-ทำงานร่วมกับคนอื่นได้	25 (61.0)	16 (39.0)	-	-	-
-มีความซื่อสัตย์	28 (68.3)	13 (31.7)	-	-	-
-มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง	5 (12.2)	15 (36.6)	3 (7.3)	7 (17.1)	11(26.8)
วิธีการได้มาและการเปลี่ยนแปลงประธาน ฯ					
-โดยสมาชิกเสนอชื่อในที่ประชุม	23 (56.1)	16 (39.0)	1 (2.4)	1 (2.4)	-
-เรียกประชุมกลุ่มหรือสมาชิกร้องขอ	12 (29.3)	27 (65.9)	-	1 (2.4)	1 (2.4)

ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อประธานกลุ่มหรือผู้นำโครงการ ฯ นั้น พบว่า สมาชิกทุกคนเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคุณสมบัติทางประธานกลุ่มที่ตั้งใจเป็นคนที่เสียสละต่อส่วนรวม มีความซื่อสัตย์ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ส่วนคุณสมบัติเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงนั้น สมาชิกทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มีผู้เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งรวมกัน ร้อยละ 48.8 ส่วนสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งรวมกัน ร้อยละ 43.9 สำหรับวิธีการได้มาซึ่งประธานกลุ่มนั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีสมาชิกเพียงร้อยละ 4.8 ที่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย และในส่วนของวิธีการได้มาและการเปลี่ยนแปลงประธานกลุ่มสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ก็คือร้อยละ 65.9 และร้อยละ 29.3 ตามลำดับ ส่วนที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน ร้อยละ 4.8

ตาราง 4.5 ทักษะคติของสมาชิกต่อวิธีการสื่อความหมาย

วิธีการสื่อความหมาย	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
<u>วิธีการสื่อความหมายระหว่างสมาชิก ๑</u>					
-ให้ เลข ๑ ออกหนังสือเพื่อนัดหมายการประชุม	6 (14.6)	19 (46.3)	3 (7.3)	13 (31.7)	-
-แจ้งให้ทราบด้วยวาจา เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน	11 (26.8)	22 (53.7)	-	5 (12.2)	3 (7.3)
-การได้ข้อสรุปในที่ประชุม ใช้วิธีลงคะแนน โดยให้สมาชิก ยกมือลงมติในที่ประชุม	8 (19.5)	33 (80.5)	-	-	-
<u>วิธีการสื่อความหมายระหว่างสมาชิกกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>					
-เมื่อมีการนัดประชุมแล้ว ต้องแจ้งให้ประมงอำเภอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อคอยให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ	24 (58.5)	13 (31.7)	-	4 (9.8)	-

ทัศนคติของสมาชิกต่อวิธีการสื่อความหมายนั้น พบว่า วิธีการสื่อความหมายระหว่างสมาชิกโครงการ ๑ ในการเรียกประชุมกลุ่ม โดยการออกหนังสือเพื่อนัดหมายการประชุม มีสมาชิกไม่เห็นด้วย ร้อยละ 31.7 ส่วนสมาชิกร้อยละ 46.3 และร้อยละ 14.6 เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับกับวิธีการดังกล่าว ส่วนการเรียกประชุม โดยวิธีการแจ้งด้วยวาจานั้น ปรากฏว่ามีสมาชิกที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าการเรียกประชุมด้วยวิธีการออกเป็นหนังสือ และในส่วนของ

การประชุมกลุ่มที่ตั้งใจให้เจ้าหน้าที่ประมงอำเภอมาบรรยายหรือเป็นที่ปรึกษาปัญหาโดยการแจ้งให้ประมงอำเภอได้รับทราบเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนที่ไม่เห็นด้วยมีเพียง ร้อยละ 9.8 ส่วนการลงมติในที่ประชุม โดยให้สมาชิกยกมือตัดสินปรากฏว่าสมาชิกทุกคนเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตาราง 4.6 ทักษะคติของสมาชิกต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
- หน่วยงานของกรมประมงเท่านั้น	9 (22.0)	26 (63.4)	5 (12.2)	1 (2.4)	-
- หน่วยงานองค์กรพัฒนาเอกชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หน่วย งานของรัฐบาล	4 (9.8)	15 (36.6)	17 (41.5)	5 (12.2)	-

ทัศนคติของสมาชิกต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน พบว่า การที่จะให้กรมประมงเพียงหน่วยงานเดียวเข้ามาดูแลการดำเนินงานของกลุ่ม ๆ นั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือร้อยละ 63.4 และร้อยละ 22.0 ตามลำดับ นอกจากนั้นมีสมาชิกบางส่วนร้อยละ 12.2 ที่ไม่แน่ใจ และมีเพียงร้อยละ 2.4 ที่ไม่เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นที่จะให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐเข้ามาดูแลการดำเนินงานของกลุ่มนั้น มีสมาชิกที่ไม่แน่ใจร้อยละ 43.9 และไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 12.2

ตาราง 4.7ทัศนคติของสมาชิกต่อวัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
แหล่งที่มาของวัสดุอุปกรณ์					
-อุปกรณ์การเลี้ยงปลา ส่วนหนึ่ง					
กรมประมงเป็นผู้จัดหามาให้ และบาง					
ส่วนนั้นให้สมาชิกจัดหามาเอง	3 (7.3)	22 (53.7)	5 (12.2)	10 (24.4)	1 (2.4)
-อุปกรณ์ในการบำรุงรักษา					
ซ่อมแซม ปรับปรุง วัสดุในการเลี้ยง					
ปลา ฯ ให้สมาชิกจัดหามาเอง	28 (68.3)	5 (12.2)	7 (17.1)	1 (2.4)	-

ทัศนคติของสมาชิกในเรื่องของแหล่งที่มาของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานนั้น พบว่า สมาชิกส่วนหนึ่งไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยที่ให้กรมประมงรับผิดชอบในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การเลี้ยงปลา ฯ ให้เพียงบางส่วน และบางส่วนให้สมาชิกจัดหามาเอง โดยมีสมาชิกที่ไม่แน่ใจ ร้อยละ 12.2 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 24.2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 2.4 และในส่วนของอุปกรณ์ในการบำรุงรักษาซ่อมแซมปรับปรุงวัสดุในการเลี้ยงปลา ฯ นั้น ให้สมาชิกจัดหามาเอง ปรากฏว่ามีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 68.3 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 12.2 และมีสมาชิกบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับการที่ให้สมาชิกจัดหาอุปกรณ์การบำรุงรักษาเอง ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วย ร้อยละ 17.1 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 2.4 และอาจกล่าวได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานของกรมประมง

ตาราง 4.8ทัศนคติของสมาชิกต่องบประมาณ

งบ/ประเภท	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
<u>งบประมาณด้านอุปกรณ์ในการเลี้ยงปลา ฯ</u>					
-มาจากสมาชิก	-	5 (12.2)	4 (9.8)	30 (73.2)	2 (4.9)
-มาจากเงินกองทุนของกลุ่ม โดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการกลุ่ม ฯ หรือมติของที่ประชุม	11 (26.8)	23 (56.1)	4 (9.8)	3 (7.3)	-
<u>งบประมาณเกี่ยวกับก้าวร้าวซ่อมแซม</u>					
-ให้สมาชิกออกเงินตัวเอง	1 (2.4)	19 (46.3)	1 (2.4)	19 (46.3)	1 (2.4)
-ใช้เงินกองทุนของกลุ่ม ได้	14 (34.1)	20 (48.8)	4 (9.8)	3 (7.3)	-
<u>งบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรม ของกลุ่ม</u>					
-เป็นหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มจัดหาตัวเอง	5 (12.2)	14 (34.1)	5 (12.2)	2 (4.9)	-

ทัศนคติของสมาชิกต่องบประมาณนั้น พบว่า งบประมาณในการดำเนินงานส่วนไหนที่
ให้สมาชิกออกกันเอง สมาชิกส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วย สำหรับงบประมาณที่นำมาใช้โดยจัดสรรมา
จากเงินกองทุน ฯ ของกลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วย คือไม่เห็นด้วย ร้อยละ 56.1 และ ไม่
เห็นด้วยอย่างยิ่ง 26.8 ส่วนสมาชิกที่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 9.8 และ ร้อยละ 7.3
ตามลำดับ ในส่วนของงบประมาณที่ใช้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์การเลี้ยงปลา ฯ ที่ควรให้สมาชิก
ออกกันเอง ปรากฏว่า มีทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก และหากให้งบ
ประมาณที่ใช้ในการบำรุงรักษา ฯ มาจากเงินกองทุนแล้ว ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย ส่วนที่
ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย มี ร้อยละ 9.8 และ ร้อยละ 7.3 ตามลำดับ และในส่วนของงบประมาณที่
นำไปใช้ดำเนินงานอื่น ๆ ของกลุ่มโดยให้สมาชิกจัดหาเองนั้น ปรากฏว่า มีสมาชิกทั้งที่เห็นด้วย

และไม่เห็นด้วยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ตาราง 4.9 ทักษะของสมาชิกต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก

ระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก	ทัศนคติ (N=41 คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง จำนวน(%)	เห็นด้วย จำนวน(%)	ไม่แน่ใจ จำนวน(%)	ไม่เห็นด้วย จำนวน(%)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง จำนวน(%)
คุณสมบัติของสมาชิก โครงการ ๑					
-เป็นครหาครวที่มีรายได้บ้าง	4 (9.8)	14 (34.1)	4 (9.8)	15 (36.6)	4 (9.8)
-มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านตาม สำเนาทะเบียนบ้าน	21 (51.2)	17 (41.5)	1 (2.4)	2 (4.9)	-
-ครัวเรือนหนึ่งเป็นสมาชิกได้เพียง คนเดียว	6 (14.6)	27 (65.9)	4 (9.8)	3 (7.3)	1 (2.4)
-เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ และอายุไม่เกิน 60 ปี	6 (14.6)	19 (46.3)	3 (7.3)	13 (31.7)	-
-เป็นผู้มีความประพฤติดี สามารถ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ โดยการรับรอง ของคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน	9 (22.0)	26 (63.4)	2 (4.9)	3 (7.3)	1 (2.4)
-มีความรู้พื้นฐานด้านการประมง	4 (9.8)	29 (70.7)	3 (7.3)	4 (9.8)	1 (2.4)
-สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข และ หลักเกณฑ์ของคณะกรรมการอย่างเคร่งครัด	8 (19.5)	32 (78.0)	1 (2.4)	-	-

ทัศนคติของสมาชิกต่อระเบียบการการเป็นสมาชิกกลุ่ม ๑ พบว่า คุณสมบัติที่ผู้เป็นสมาชิกต้องมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยนั้น มีสมาชิกทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 34.1 และร้อยละ 36.6 ตามลำดับ ส่วนคุณสมบัติที่กำหนดให้สมาชิกต้องมีภูมิลำเนาในพื้นที่เป้าหมายนั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 51.2 และเห็น

ด้วย ร้อยละ 41.5 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีเพียง ร้อยละ 4.9 ส่วนคุณสมบัติที่ให้ครอบครัวหนึ่ง ๆ เป็นสมาชิกได้เพียงคนเดียวนั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 14.6 และเห็นด้วย ร้อยละ 65.9 ส่วนที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.3 และ ร้อยละ 2.4 ตามลำดับ ใน ส่วนเงื่อนไขที่ สมาชิกเป็นผู้บรรลุนิติภาวะและอายุไม่เกิน 60 ปี นั้น มีทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และในส่วนของข้อกำหนดที่ให้สมาชิกเป็นผู้มีความประพฤติดี โดยการ รับรองของคณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย มีจำนวนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ร้อยละ 7.3 และ ร้อยละ 2.4 ตามลำดับ ในส่วนเงื่อนไขหรือ ข้อกำหนดที่ต้องให้สมาชิกมีความรู้พื้นฐานด้านการประมงนั้น พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย และ มีเพียงบางส่วนหรือจำนวนน้อยเท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 7.3 ไม่เห็นด้วย ร้อย ละ 9.8 และอีก ร้อยละ 2.4 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และในส่วนของข้อกำหนดที่ให้สมาชิกปฏิบัติตาม เงื่อนไขและหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัดนั้น พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดเห็นด้วยและเห็น ด้วยอย่างยิ่ง และมีเพียง ร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่ ไม่แน่ใจ

จากการศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ ในหัวข้อ 4.2 ผู้วิจัย ได้แบ่งระดับของทัศนคติเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเพื่อให้เห็นภาพรวมของทัศนคติดังกล่าว ผู้วิจัยได้รวมคะแนนทัศนคติ โดยแบ่งทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ เป็น 2 ระดับ คือ เห็นด้วย และไม่ เห็นด้วย ได้ดังนี้

- ก. ทัศนคติของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเลี้ยงปลา ฯ มี 3 ข้อความ
 คะแนน 3-9 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อวัตถุประสงค์ที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 10-15 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อวัตถุประสงค์ที่เห็นด้วย
- ข. ทัศนคติของสมาชิกต่อการจัดโครงสร้างองค์การมี 1 ข้อความ
 คะแนน 1-3 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อโครงสร้างองค์การที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 4-5 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อโครงสร้างองค์การที่เห็นด้วย
- ค. ทัศนคติของสมาชิกต่อประธานกลุ่ม ฯ มี 6 ข้อความ
 คะแนน 6-18 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อผู้นำโครงการ ฯ ที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 19-30 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อผู้นำโครงการ ฯ ที่เห็นด้วย

ง. ทักษะคติของสมาชิกต่อวิธีการสื่อความหมาย มี 4 ข้อความ

- คะแนน 4-12 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อวิธีการสื่อความหมายที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 13-20 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อวิธีการสื่อความหมายที่เห็นด้วย

จ. ทักษะคติของสมาชิกต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง มี 2 ข้อความ

- คะแนน 2-6 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 7-10 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องที่เห็นด้วย

ฉ. ทักษะคติของสมาชิกต่อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน มี 2 ข้อความ

- คะแนน 2-6 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 7-10 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานที่เห็นด้วย

ช. ทักษะคติของสมาชิกต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน มี 5 ข้อความ

- คะแนน 5-15 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 16-25 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานที่เห็นด้วย

ซ. ทักษะคติของสมาชิกต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก มี 7 ข้อความ

- คะแนน 7-21 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิกที่ไม่เห็นด้วย
 คะแนน 22-35 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติรวมต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิกที่เห็นด้วย

เนื่องจากสมาชิก โครงการ ฯ ที่ถูกสัมภาษณ์รู้สึกว่าคุณเองกำลังถูกประเมินผล บางครั้งสมาชิกจึงไม่กล้าแสดงความรู้สึกที่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการดำเนินงานที่หน่วยงานกรมประมงเป็นผู้สนับสนุน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงรวมคำตอบที่ไม่แน่ใจ ไว้ในกลุ่มที่ตอบว่า ไม่เห็นด้วย

ตาราง 4.10 ทักษะจิตของสมาชิกต่อองค์ประกอบของ โครงการ ฯ ด้านต่าง ๆ

องค์ประกอบของโครงการ ฯ ด้านต่าง ๆ	ทัศนคติ (N=41)	
	เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (%)
1. วัตถุประสงค์	41 (100)	-
2. การจัดโครงสร้างองค์การ	40 (97.6)	1 (2.4)
3. ผู้นำโครงการ ฯ	41 (100)	-
4. วิธีการสื่อความหมาย	37 (90.2)	4 (9.8)
5. หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง	33 (80.5)	8 (19.5)
6. วัสดุอุปกรณ์	26 (63.4)	15 (36.6)
7. งบประมาณ	28 (68.3)	13 (31.7)
8. ระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก	39 (95.2)	2 (4.9)

จากตาราง 4.10 ได้รวมคะแนนจาก scale ทัศนคติที่มีต่อองค์ประกอบของโครงการ ฯ ด้านต่าง ๆ เพื่อแยกเป็นทัศนคติที่ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย พบว่า องค์ประกอบของโครงการ ฯ ด้านต่าง ๆ ที่ศึกษานั้นสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย โดยที่ องค์ประกอบของโครงการ ฯ ที่สมาชิกทุกคนเห็นด้วย ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ และผู้นำโครงการ ฯ ส่วนองค์ประกอบของโครงการ ฯ ที่มีจำนวนสมาชิกเห็นด้วยรองลงมา ได้แก่ ระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก วิธีการสื่อความหมาย หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์

กล่าวโดยสรุป ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อโครงการ ฯ ซึ่งเกิดจากกรอบการกำหนดหรือวางแผนทางไว้โดยกรมประมง แล้วให้สมาชิกของโครงการ ฯ นำไปปฏิบัติ และจากการดำเนินงานโครงการ ฯ ของสมาชิกได้ก่อให้เกิดทัศนคติต่อโครงการ ฯ สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมเลี้ยงปลากระพงขาว ฯ นั้น สมาชิกทั้งหมดเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2. การจัดโครงสร้างองค์การ สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 97.6 เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดองค์การ
3. ผู้นำโครงการ ฯ สมาชิกทุกคนเห็นด้วยกับการกำหนดคุณสมบัติของประธานโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน อย่างไรก็ตามมีสมาชิกบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัติทางจักษุศาสตร์ การกำหนดให้ประธานกลุ่ม ควรเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี
4. วิธีการสื่อความหมาย สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับสื่อความหมายโดยวิธีบอกกล่าว
5. หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง สมาชิกส่วนใหญ่ยังต้องการให้ประมงอำเภอเข้ามาดูแลการดำเนินงานของกลุ่ม
6. วัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงานส่วน ใหญ่ให้สมาชิกจัดหาเอง สมาชิกส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วย
7. งบประมาณ การดำเนินงานโครงการ ฯ ส่วนใดที่ให้สมาชิกจัดหาเอง สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย
8. ระยะเวลาการเกี่ยวกับสมาชิก สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเงื่อนไขหรือคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกโครงการ ฯ

4.8 ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติ

จากการที่โครงการ ฯ ได้วางระเบียบการหรือแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้สมาชิกโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านนำไปปฏิบัตินั้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าสมาชิกโครงการ ฯ ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างไรในระดับใด ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในการศึกษาถึงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานหรือการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติ ผู้วิจัยได้แบ่งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมไว้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ ร่วมคิดซึ่งเป็นขั้นตอนของการริเริ่มจัดตั้งกลุ่ม ฯ ร่วมตัดสินใจซึ่งเป็นขั้นตอนของการวางแผนในการดำเนินงานของกลุ่ม ร่วมปฏิบัติซึ่งเป็นขั้นตอนของการดำเนินงาน และร่วมคิดตามประเมินผลซึ่งผลลัพธ์จากกระบวนการประเมินผลก็จะเป็นปัจจัยนำเข้าไปสู่ขั้นตอนการริเริ่มอีกครั้งหนึ่ง ในการศึกษาได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ฯ และมีวิธีดำเนินการข้อมูลดังนี้

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ ในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติผู้ศึกษาคำเนิการดังนี้

หาค่าคะแนนจาก SCALE ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติหรือการดำเนินงานโครงการ ฯ ซึ่งเป็นข้อมูลแบบประมาณค่า (RATING SCALE) โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็นดังนี้

มีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5
มีส่วนร่วมมาก	ให้ค่าคะแนน	4
มีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3
มีส่วนร่วมน้อย	ให้ค่าคะแนน	2
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1

สำหรับการเสนอข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติเสนอในรูปแบบตาราง โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตาราง 4.11 การมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม (ร่วมคิด) ของสมาชิกโครงการ ฯ

ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ (N=41 คน)					
การมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
-ร่วมประชุมปรึกษาหารือกับเพื่อนบ้านในการจัดตั้งกลุ่ม	11 (26.8)	15 (36.6)	15 (36.6)	-	-
-ร่วมวางระเบียบการหรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม	6 (14.6)	15 (36.6)	14 (34.1)	5 (12.2)	1 (2.4)
-ร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม	5 (12.2)	11 (26.8)	22 (53.7)	2 (4.9)	1 (2.4)
-ร่วมขอพรสวรรค์หรือประโยชน์ของการจัดตั้งกลุ่มให้เพื่อนบ้านได้ร่ำรารา	6 (14.6)	18 (43.9)	17 (41.5)	-	-
-ร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่เพื่อจัดตั้งกลุ่ม ฯ	6 (14.6)	11 (26.8)	18 (43.9)	5 (12.2)	1 (2.4)

จากตาราง 4.11 พบว่าการมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่มเพื่อจัดตั้งกลุ่มนั้น กิจกรรมที่สมาชิกส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ได้แก่ การร่วมประชุมปรึกษาหารือกับเพื่อนบ้านในการจัดตั้งกลุ่ม การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และการร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่ประมงอำเภอเพื่อจัดตั้งกลุ่ม สำหรับกิจกรรมที่สมาชิกบางส่วนซึ่งเป็นส่วนน้อยตอบว่ามีส่วนร่วมในระดับที่น้อยหรือน้อยที่สุด ได้แก่ การร่วมวางระเบียบการหรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

ตาราง 4.12 การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน (ร่วมตัดสินใจ) ของสมาชิกโครงการ ฯ

ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ (N=41 คน)					
การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
-ร่วมกำหนดวันประชุมกลุ่ม	5 (12.2)	6 (14.6)	21 (51.2)	7 (17.1)	2 (4.9)
-ร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่ม	3 (7.3)	9 (22.0)	21 (51.2)	6 (14.6)	2 (4.9)
-ร่วมพิจารณาข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม	2 (4.9)	10 (24.4)	20 (48.8)	8 (19.5)	1 (2.4)
-ร่วมประชุมเพื่อฟังคำชี้แจงต่าง ๆ จากคณะกรรมการ สมาชิก หรือ เจ้าหน้าที่ของกรมประมง	11 (26.8)	11 (26.8)	15 (36.8)	4 (9.8)	-
-ร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ของกลุ่ม	7 (17.1)	12 (29.3)	19 (46.3)	3 (7.3)	-
-ร่วมกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ ของกลุ่ม	3 (7.3)	14 (34.1)	16 (39.0)	4 (9.8)	4 (9.8)
-ร่วมออกเสียงเพื่อกำหนดจำนวน หรือการรับสมาชิก	7 (17.1)	14 (34.1)	16 (39.0)	4 (9.8)	-
-ร่วมกำหนดวิธีการใช้เงินกองทุน ของกลุ่ม	5 (12.2)	14 (34.1)	16 (39.0)	1 (2.4)	5 (12.2)

จากตาราง 4.12 ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง สำหรับทุก ๆ กิจกรรมในกระบวนการวางแผน อย่างไรก็ตาม สมาชิกที่ตอบว่ามีส่วนร่วมมากและมากที่สุดนั้น มีจำนวนมากกว่าสมาชิกที่ตอบว่ามีส่วนร่วมน้อยและน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมเป็นรายชื่อหรือเป็นรายกิจกรรมพบว่ากิจกรรมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมจำนวนมากในระดับมากและมากที่สุดนั้น ก็คือการร่วมประชุมเพื่อฟังคำชี้

แจกต่าง ๆ ร้อยละ 53.6 การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ของกลุ่ม ร้อยละ 29.3 และการมีส่วนร่วมออกเสียงเพื่อกำหนดจำนวนหรือการรับสมาชิก ร้อยละ 51.2 ส่วนกิจกรรมที่สมาชิกมีส่วนร่วม นั้นได้แก่ การมีส่วนร่วมในการกำหนดวันประชุมกลุ่ม ร้อยละ 22.0 และการมีส่วนร่วมในการพิจารณาข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม ร้อยละ 21.9

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตาราง 4.13 การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของสมาชิกโครงการ ฯ

ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ (N=41 คน)					
การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
-ร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม	7 (17.1)	12 (29.3)	18 (43.9)	4 (9.8)	-
-ร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่	8 (19.5)	6 (14.6)	21 (51.2)	4 (9.8)	2 (4.9)
-ร่วมประสานงานกับสมาชิกในกลุ่ม	6 (14.6)	12 (29.3)	19 (46.3)	4 (9.8)	-
-ร่วมกู้ยืม-กั้น เงินกองทุน ฯ	1 (2.4)	4 (9.8)	31 (75.6)	5 (12.2)	-
-ร่วมส่งเงินเข้ากองทุน ฯ	3 (7.5)	5 (12.2)	29 (70.7)	4 (9.8)	-
-ร่วมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ	-	-	-	-	-
ในการเลี้ยงปลา ฯ	2 (4.9)	3 (7.3)	35 (85.4)	1 (2.4)	-
-ร่วมกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อนำไปใช้จ่าย	-	-	-	-	-
เกี่ยวกับการเลี้ยงปลา	3 (7.3)	8 (19.5)	27 (65.9)	3 (7.3)	-
-ร่วมปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการ	-	-	-	-	-
หรือแบบเป็นกันเองกับเพื่อนสมาชิก	-	-	-	-	-
ในกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน	-	-	-	-	-
ของกลุ่ม	8 (19.5)	18 (43.9)	10 (24.4)	5 (12.2)	-
-ร่วมหาตลาดเพื่อให้นักสมาชิก	-	-	-	-	-
ส่งปลาไปขาย	5 (12.2)	6 (14.6)	23 (56.1)	7 (17.1)	-
-ร่วมบริจาคเงินเพื่อนำไปใช้ในงาน	-	-	-	-	-
ของกลุ่ม	4 (9.8)	8 (19.5)	23 (56.1)	1 (2.4)	-
- ร่วมบริจาควัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งของ	-	-	-	-	-
ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในงานของกลุ่ม	4 (9.8)	6 (14.6)	23 (56.1)	3 (7.3)	-
-ร่วมสละแรงงานต่อกิจกรรมของกลุ่ม	5 (12.2)	13 (31.7)	21 (51.2)	2 (4.9)	-

จากตาราง 4.13 การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน พบว่า โดยภาพรวมแล้ว สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานในระดับปานกลางในหลาย ๆ กิจกรรมยกเว้นการร่วมปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการหรือแบบเป็นกันเองกับเพื่อนสมาชิกเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของกลุ่ม และเมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรมเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า กิจกรรมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มากจนถึงมากที่สุดนั้น ได้แก่ การมีส่วนร่วมปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการหรือแบบเป็นกันเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ร้อยละ 63.4 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ร้อยละ 46.4 การมีส่วนร่วมประสานงานกับสมาชิกในกลุ่ม ร้อยละ 43.9 และการมีส่วนร่วมสละแรงงาน ร้อยละ 43.9 ส่วนกิจกรรมที่สมาชิกมีส่วนร่วมระดับปานกลางจนถึงน้อยที่สุดคอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการหาตลาดเพื่อให้เพื่อนสมาชิกส่งปลาไปขาย ร้อยละ 73.2

ตาราง 4.14 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ (N=41 คน)					
การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
-ร่วมติดตามการเบิกจ่ายและ					
ยอดเงินของกองทุน	1 (2.4)	12 (29.3)	23 (56.1)	3 (7.3)	2 (4.9)
-ร่วมติดตามการปฏิบัติงานของ					
คณะกรรมการของกลุ่ม	5 (12.2)	14 (34.1)	20 (48.8)	2 (4.9)	-
-ร่วมแบ่งปันผลกำไรหรือดอกเบี้ย					
ที่เกิดจากเงินของกองทุน	2 (4.9)	9 (22.0)	23 (56.1)	5 (12.2)	2 (4.9)
-ร่วมนำเสนอปัญหาการดำเนินงาน					
ของกลุ่ม ตลอดจนวิธีการทำงาน					
ใหม่ ๆ ให้แก่เพื่อนสมาชิก					
หรือในที่ประชุมได้รับทราบ	4 (9.8)	11 (26.8)	19 (46.3)	7 (17.1)	-
-ร่วมสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่ม	6 (14.6)	6 (14.6)	20 (48.8)	7 (17.1)	2 (4.9)

จากตาราง 4.14 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า สมาชิก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลระดับปานกลางสำหรับทุก ๆ กิจกรรมในการติดตามประเมินผล และเมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นรายกิจกรรมเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า กิจกรรมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่น้อยที่สุดรวมกันเป็นจำนวนมากนั้น ได้แก่ร่วมสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มร้อยละ 22 สำหรับกิจกรรมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มากและมากที่สุดรวมกันเป็นจำนวนมากนั้น ได้แก่ร่วมติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มร้อยละ 46.3

จากการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ๔ ในการนำโครงการไปปฏิบัติ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมไว้เป็น 5 ระดับ และเพื่อให้เห็นภาพรวมของพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้รวมคะแนนพฤติกรรมการมีส่วนร่วม โดยแบ่งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ระดับ คือ มีส่วนร่วมมาก กับมีส่วนร่วมน้อย ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- ก. การมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม(ร่วมคิด) ของสมาชิกโครงการ ๔ มี 5 ข้อความ
 คะแนน 5-15 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่มที่มีส่วนร่วมในระดับที่น้อย
 คะแนน 16-25 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่มที่มีส่วนร่วมในระดับที่มาก
- ข. การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนของสมาชิกโครงการ ๔ มี 8 ข้อความ
 คะแนน 8-24 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนที่มีส่วนร่วมในระดับที่น้อย
 คะแนน 25-40 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนที่มีส่วนร่วมในระดับที่มาก
- ค. การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของสมาชิกโครงการ มี 12 ข้อความ
 คะแนน 12-36 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมในระดับที่น้อย
 คะแนน 37-60 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมในระดับที่มาก
- ง. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ ๔ ของสมาชิก มี 5 ข้อความ
 คะแนน 5-15 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลที่มีส่วนร่วมในระดับที่น้อย
 คะแนน 16-25 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลที่มีส่วนร่วมในระดับที่มาก

ตาราง 4.15 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ฯ ในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (N=41 คน)	
	มาก	น้อย
	จำนวน (%)	จำนวน (%)
1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม	38 (92.7)	3 (7.3)
2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน	34 (82.9)	7 (17.1)
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน	36 (87.8)	5 (12.2)
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	34 (82.9)	7 (17.1)

จากตาราง 4.15 ได้รวมคะแนนจาก Scale ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ ในการนำโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านไปปฏิบัติ เพื่อแยกเป็นการมีส่วนร่วมในระดับที่มากและน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติที่ศึกษาทั้ง 4 ประเภท สมาชิกส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มากที่สุดตั้งแต่ร้อยละ 82.9 ขึ้นไป สำหรับประเภทของการมีส่วนร่วมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มากที่สุดเป็นจำนวนมากที่สุดนั้น คือการมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม ร้อยละ 92.7

กล่าวโดยสรุป การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านกลุ่มเลี้ยงปลาทะพงขาว พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานของกลุ่ม ฯ ในระดับปานกลาง กล่าวคือ สมาชิกได้ปฏิบัติบ้าง ว่างบ้าง แต่โอกาส และความสะดวก และมีอัตรารวมคะแนนระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกตามเกณฑ์ที่กำหนดปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ ฯ ในระดับมาก ดังตาราง 4.15

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการ ฯ กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

จากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยกำหนดให้ตัวแปรด้านการบริหารโครงการ ฯ เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปรตามหรือตัวแปรผลลัพธ์ คือ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานหรือการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติ ดังนั้นองค์ประกอบของโครงการ ฯ อันได้แก่ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม โครงสร้างของกลุ่ม ผู้นำโครงการ ฯ วิธีการสื่อความหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และระเบียบการการเป็นสมาชิก ได้เอื้อประโยชน์หรือเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน อย่างไรบ้าง โดยศึกษาทัศนคติของสมาชิก ฯ ที่มีต่อองค์ประกอบของโครงการดังกล่าว เพื่อนำมาอธิบายพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทพบว่า ตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ดังนั้นในการศึกษากครั้งนี้ จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารโครงการกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ดังนี้

4.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก

ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกโครงการ ฯ เป็นตัวแปรหนึ่งที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ ฯ ของสมาชิก และจากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาได้กำหนดสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

- (1) เพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ
- (2) อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ
- (3) สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก

โครงการ ฯ

- (4) ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ
- (5) รายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ

- (6) การเคยเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ
- (7) ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกโครงการ ฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ
- (8) สาเหตุที่เข้ามาเป็นสมาชิกโครงการ ฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ
- (9) สถานภาพภายในกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ

ในการทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมด้วยค่า Chi-Square-Test และจะยอมรับว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sign=.05) ดังนี้

ตาราง 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ลักษณะส่วนบุคคล	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
1. เพศ			
- ชาย	17 (65.4)	9 (34.6)	26 (63.4)
- หญิง	11 (73.3)	4 (26.7)	15 (36.6)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)
2. อายุ			
- 20-35 ปี	10 (62.5)	6 (37.5)	16 (39.0)
- 36-45 ปี	11 (78.6)	3 (21.4)	14 (34.1)
- มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป	7 (63.6)	4 (36.4)	11 (26.8)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)
3. สถานภาพสมรส			
- โสด	2 (66.7)	1 (33.3)	3 (7.3)
- สมรส	26 (70.3)	11 (29.7)	37 (90.2)
- หม้าย	-	1 (100)	41 (100)
4. ระดับการศึกษา			
- ไม่ได้รับการศึกษา	5 (71.4)	2 (28.6)	7 (17.1)
- ประถมศึกษา	21 (70.0)	9 (30.0)	30 (73.2)
- มัธยมศึกษา	2 (50.0)	2 (50.0)	4 (9.8)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)

ตาราง 4.16 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
5. รายได้			
- 1,000-3,000 บาท	10 (66.7)	3 (33.3)	15 (36.6)
- 3,001-5,000 บาท	15 (71.4)	6 (28.6)	21 (51.2)
- มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป	3 (60.0)	2 (40.0)	5 (12.2)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)
6. การเคยเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ			
- ไม่เคยเป็น	11 (52.4)	10 (47.6)	21 (51.2)
- เคยเป็น	17 (85.0)	3 (15.0)	20 (48.8)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)
Chi-Square=5.03 Sign=.02 Phi=.35			
7. สาเหตุการเข้ามาเป็นสมาชิกโครงการ ฯ			
- อาชีพเสริม	24 (70.6)	10 (29.4)	34 (82.9)
- ขาดเงินทุน	4 (57.1)	3 (42.9)	7 (17.1)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)
8. จำนวนปีที่เข้าเป็นสมาชิกโครงการ ฯ			
- 2-3 ปี	14 (66.2)	7 (33.3)	21 (51.2)
- 4-5 ปี	12 (66.7)	6 (33.3)	18 (43.9)
- มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	2 (100)	-	41 (100)
9. สถานภาพภายในกลุ่ม			
- มีหน้าที่ตามตำแหน่ง	6 (75.0)	2 (25.0)	8 (19.5)
- เป็นสมาชิก	22 (66.7)	11 (33.3)	33 (80.5)
รวม	28 (68.3)	13 (31.7)	41 (100)

จากตาราง 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม พบว่า มีเพียงปัจจัยการเคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ มาก่อนเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และมีควมสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยที่สมาชิกโครงการ ฯ ที่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ มาก่อนมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ ฯ ในระดับที่มาก และจากการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส การศึกษา ระยะเวลาที่เข้ามาเป็นสมาชิกโครงการ ฯ และสถานภาพภายในกลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ ฯ ของสมาชิก

4.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการ ฯ กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก

การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อโครงการกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ ในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติ ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า ตัวแปรด้านการบริหารโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำไปปฏิบัติ นั้น มีตัวแปรอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการในการศึกษาเรื่อง "การนำโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านไปปฏิบัติ" ผู้วิจัยได้กำหนดให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ ฯ ของสมาชิกเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ ฯ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานความสัมพันธ์ดังกล่าวไว้ ดังนี้

- (1) ทัศนคติที่มีต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (2) ทัศนคติที่มีต่อการจัดโครงสร้างองค์การ ฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (3) ทัศนคติที่มีต่อผู้นำโครงการ ฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (4) ทัศนคติที่มีต่อวิธีการสื่อความหมาย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (5) ทัศนคติที่มีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (6) ทัศนคติที่มีต่อวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (7) ทัศนคติที่มีต่องบประมาณ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
- (8) ทัศนคติที่มีต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ(%) เพื่อพรรณนาความ
ลักษณะทั่วไปของทัศนคติต่อการบริหารโครงการ ฯ และการมีส่วนร่วมของสมาชิก และทดสอบ
สมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่า Chi-Square - Test โดยยอมรับว่าตัวแปรที่ทัศนคติต่อ
โครงการ ฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sign=.05)
และทดสอบขนาดความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Phi ถ้าหากพบว่าตัวแปรคู่หนึ่งมีความสัมพันธ์กับที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ .05

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตาราง 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรม กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ฯ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	30 (72.2)	11 (26.8)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	30 (72.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	31 (75.6)	10 (24.5)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	31 (75.6)	10 (24.5)	41 (100)
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	35 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	35 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.2 โดยภาพรวมแล้ว สมาชิกกลุ่มเลี้ยงปลากระทิง ฯ ทุกคนมีทัศนคติที่ดีหรือเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมดังกล่าว แม้ว่าจะมีสมาชิกบางคนรู้สึกไม่แน่ใจกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพาะเลี้ยง ฯ ในบางข้อ ส่วนสาเหตุคงเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ ได้ตอบสนองหรือสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกโครงการ ฯ และอาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันสมาชิกโครงการ ฯ มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ ฯ ดังที่กล่าวแล้ว

ตาราง 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงสร้างกลุ่มกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อโครงสร้างกลุ่ม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	30 (29.3)	10 (24.4)	40 (97.6)
ไม่เห็นด้วย	-	1 (2.4)	1 (2.4)
รวม	30 (29.3)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	31 (75.6)	9 (22.0)	40 (97.6)
ไม่เห็นด้วย	-	1 (2.4)	1 (2.4)
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	10 (24.4)	40 (97.6)
ไม่เห็นด้วย	-	1 (2.4)	1 (2.4)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	25 (61.0)	15 (36.6)	40 (97.6)
ไม่เห็นด้วย	-	1 (2.4)	1 (2.4)
รวม	25 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.18 พบว่า สมาชิกเกือบทั้งหมด ร้อยละ 97.6 เห็นด้วยกับการจัดโครงสร้างกลุ่มแบบที่เป็นอยู่ คือ มี ประธาน รองประธาน เทรย์ผู้ฝึก และเลขานุการ อย่างละ 1 ตำแหน่ง และกรรมการอีก 3-5 คน และมีสมาชิกเพียง ร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วย เป็นไปได้ว่าสมาชิกเกือบทั้งหมดไม่ใส่ใจให้ความสำคัญกับตำแหน่งหน้าที่ภายในกลุ่มมากนัก กล่าวคือในการดำเนินงาน

ของกลุ่มนั้น พบว่า สมาชิกทุกคนช่วยกันทำงาน โดยไม่ได้แบ่งแยกหน้าที่กันอย่างชัดเจน และยังพบว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อกลุ่ม ๆ นั้นเป็นตำแหน่งประธานหรือผู้นำโครงการ ๆ ดังนั้นสาเหตุที่สมาชิกโครงการ ๆ เกือบทั้งหมดเห็นด้วยกับการจัดโครงสร้างกลุ่ม อาจเกิดมาจากสมาชิกต้องการให้รูปแบบขององค์กรเป็นไปตามระเบียบการของกรมประมง และระเบียบการดังกล่าวก็ไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานของสมาชิกโครงการ ๆ เนื่องจากกรมประมงไม่ได้เข้ามาควบคุมให้สมาชิกโครงการ ปฏิบัติตามกรอบหรือระเบียบการของโครงการ ๆ อย่างเคร่งครัด

ตาราง 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผู้นำโครงการ ๆ กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อผู้นำโครงการ ๆ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	25 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
รวม	25 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.19 พบว่า สมาชิกทุกคนมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับคุณสมบัติและวิธีการคัดเลือกผู้นำโครงการ ฯ แม้ว่าจะมีสมาชิกบางคนมีทัศนคติที่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัติของประธานกลุ่มในบางข้อ เช่น ประธานกลุ่มต้องเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง(ตาราง 4.2) และในการดำเนินงานของสมาชิกโครงการ ฯ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ให้การยอมรับต่อประธานกลุ่มหรือผู้นำโครงการ ฯ ด้อยอยู่แล้ว แสดงว่ากระบวนการคัดเลือกและคุณสมบัติของตำแหน่งประธานกลุ่มตามที่โครงการ ฯ ได้กำหนดไว้ นั้นเป็นที่ยอมรับของสมาชิกโครงการ ฯ หากประธานกลุ่มดังกล่าวมีคุณสมบัติและใช้วิธีการคัดเลือกตามระเบียบการของโครงการ ฯ

ตาราง 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิธีการสื่อความหมายกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อวิธีการสื่อความหมาย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	28 (68.3)	9 (22.0)	37 (90.2)
ไม่เห็นด้วย	2 (4.9)	2 (4.9)	4 (9.8)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	7 (17.1)	37 (90.2)
ไม่เห็นด้วย	1 (2.4)	3 (7.3)	4 (9.8)
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
**Chi-Square = 6.15 Sign = .01 Phi = .387			
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	29 (70.7)	8 (19.5)	37 (90.2)
ไม่เห็นด้วย	1 (2.4)	3 (3.7)	4 (9.8)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
**Chi-Square = 5.23 Sign = .02 Phi = .35			
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	24 (58.5)	13 (31.7)	37 (90.2)
ไม่เห็นด้วย	1 (2.4)	3 (3.7)	4 (9.8)
รวม	25 (61.0)	16 (39)	41 (100)

จากตาราง 4.20 พบว่า สมาชิกที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อวิธีการสื่อความหมาย ร้อยละ 90.2 และร้อยละ 9.8 มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าทัศนคติต่อวิธีการสื่อความหมายมีความ

สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วม ในการร่วมตัดสินใจ และการร่วมปฏิบัติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่ทัศนคติต่อวิธีการสื่อความหมายมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมตัดสินใจและการมีส่วนร่วมปฏิบัติในระดับปานกลางและจากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการสื่อความหมายมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและกระบวนการดำเนินงานในระดับมาก และมากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับกระบวนการการสื่อความหมาย อาจเป็นเพราะ สมาชิกที่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการสื่อความหมายพยายามที่จะหลีกเลี่ยงหรือไม่ได้ให้ความสนใจต่อข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ ฯ ทำให้ขาดการประสานงานกับสมาชิกโครงการ ฯ คนอื่น ๆ หรือมีการติดต่อกับกลุ่มน้อย ทำให้เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจและการปฏิบัติ น้อยกว่าสมาชิกที่เห็นด้วยกับวิธีการสื่อความหมายซึ่งมีการติดตามข่าวสารที่กลมกลืนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ฯ มากกว่า

ตาราง 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	24 (58.5)	9 (22.0)	33 (80.5)
ไม่เห็นด้วย	6 (14.6)	2 (4.9)	8 (19.5)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	26 (63.4)	7 (17.1)	33 (80.5)
ไม่เห็นด้วย	5 (12.2)	3 (7.3)	8 (19.5)
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	27 (65.9)	6 (14.6)	33 (80.5)
ไม่เห็นด้วย	3 (7.3)	5 (12.2)	8 (19.5)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
	**Chi-Square = 6.44 Sign = .01 Phi = .39		
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	21 (51.2)	12 (29.3)	33 (80.5)
ไม่เห็นด้วย	4 (9.8)	4 (9.8)	8 (19.5)
รวม	24 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.21 พบว่าสมาชิกที่มีทัศนคติเห็นด้วยกับหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องมีร้อยละ 80.5 และร้อยละ 19.5 มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย และยังพบว่า ทัศนคติต่อหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วม ปฏิบัติหรือการดำเนินงาน ที่ระดับนัยสำคัญทาง

สถิติ .05 และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยที่สมาชิกที่มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการที่ให้
 หน่วยงานประมงอำเภอเข้าดูแลการดำเนินงานของกลุ่ม ฯ เพียงหน่วยงานเดียว มีแนวโน้มที่จะเข้ามา
 มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มากกว่าสมาชิกที่ไม่เห็นด้วย ส่วนสาเหตุที่สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ
 หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง อาจเป็นไปได้ว่าตั้งแต่มีการดำเนินงานโครงการ ฯ มีเพียงหน่วยงาน
 ประมงอำเภอเท่านั้นที่เข้ามาดูแลการดำเนินงานของสมาชิกโครงการ ฯ ทำให้สมาชิกเกิดความคุ้น
 เคยกับหน่วยงานดังกล่าว นอกจากนั้น การดำเนินงานโครงการ ฯ ของสมาชิกนั้น สมาชิกไม่ได้คิด
 ต่อเพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ เลย ทำให้สมาชิกขาดประสบการณ์ที่จะรู้ว่า การที่มี
 หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสมาชิก ฯ นั้น ดีหรือไม่ อย่างไร แต่ที่เป็นอยู่
 พบว่า สมาชิกที่พอใจกับหน่วยงานประมงอำเภอที่รับผิดชอบโครงการที่เขาดำเนินการอยู่นั้น ได้เข้า
 มามีส่วนร่วมในการปฏิบัติในระดับมาก อีกด้านหนึ่งบริการที่ควรได้รับจากหน่วยงานอื่นก็อาจทำ
 ให้เกิดผลดีแก่โครงการ ฯ

ตาราง 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวัสดุอุปกรณ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก จำนวน (%)	น้อย จำนวน (%)	รวม จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	19 (46.3)	7 (17.1)	26 (63.4)
ไม่เห็นด้วย	11 (26.8)	4 (9.8)	15 (36.6)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมหัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	17 (41.5)	9 (22.0)	26 (63.4)
ไม่เห็นด้วย	14 (34.1)	1 (2.4)	15 (36.6)
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
**Chi-Square = 4.0 Sign = .04 Phi = .31			
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	17 (41.5)	9 (22.0)	26 (63.4)
ไม่เห็นด้วย	13 (31.7)	2 (4.9)	15 (36.6)
รวม	20 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	14 (34.1)	12 (29.3)	26 (63.4)
ไม่เห็นด้วย	11 (26.8)	4 (9.8)	15 (36.6)
รวม	25 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.22 พบว่าสมาชิกที่มีทัศนคติเห็นด้วยกับวิธีการจัดการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ ๔ ร้อยละ 63.5 และอีก ร้อยละ 36.5 มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยนอกจากนี้ยังพบว่า ทัศนคติของสมาชิกต่อวัสดุอุปกรณ์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมหัดสินใจที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติ .05 และมีความสัมพันธ์กับในระดับปานกลาง ในความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการจัดการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์มีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับที่มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่เห็นด้วย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยมีความกระตือรือร้นที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการจัดการในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานแบบที่เป็นอยู่ ส่วนสมาชิกที่เห็นด้วยอยู่แล้วก็ไม่มีเวลาว่างเป็นอะไรที่จะต้องพยายามเข้าไปร่วมตัดสินใจในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน

ตาราง 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อบรรยากาศกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อบรรยากาศที่ใช้ในงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	22 (53.7)	6 (14.6)	28 (68.3)
ไม่เห็นด้วย	8 (19.5)	5 (12.2)	13 (31.7)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	21 (51.2)	7 (17.1)	28 (68.3)
ไม่เห็นด้วย	10 (24.4)	3 (7.3)	13 (31.7)
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	22 (53.7)	6 (14.6)	28 (68.3)
ไม่เห็นด้วย	8 (19.5)	5 (12.2)	13 (31.7)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	18 (43.9)	10 (24.4)	28 (68.3)
ไม่เห็นด้วย	7 (17.1)	6 (14.5)	13 (31.7)
รวม	25 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.23 พบว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับวิธีการใช้จ่ายเงินมีจำนวน ร้อยละ 68.3 และร้อยละ 31.7 ที่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย และไม่พบว่า ทัศนคติต่องบประมาณมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และอาจเป็นไปได้ว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเข้ามาเป็นสมาชิก โครงการ ฯ เนื่องจากประชาชนขาดเงินทุนในการทำกิจกรรมด้านการประมงและ วิธีการบริหารเงินกองทุนตามกรอบแนวทางที่กรมประมงได้กำหนดไว้ นั่นเป็นอีกจุดลงเบื้องต้นที่สมาชิกโครงการ ฯ ทุกคนจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเงื่อนไข คั้งนั้น แม้ว่าจะมีสมาชิกโครงการ ฯ บางส่วน ร้อยละ 31.7 มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยแต่ก็ต้องยอมรับในทางปฏิบัติ เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินจากกองทุน

ตาราง 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

ทัศนคติต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิก	ระดับการมีส่วนร่วม		
	มาก	น้อย	รวม
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)
(1) ร่วมคิด (กระบวนการริเริ่ม)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	9 (22.0)	39 (95.2)
ไม่เห็นด้วย	-	2 (4.8)	2 (4.8)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(2) ร่วมตัดสินใจ (กระบวนการวางแผน)			
เห็นด้วย	31 (75.6)	8 (19.5)	39 (95.2)
ไม่เห็นด้วย	-	2 (4.8)	2 (4.8)
รวม	31 (75.6)	10 (24.4)	41 (100)
(3) ร่วมปฏิบัติ (กระบวนการดำเนินงาน)			
เห็นด้วย	30 (73.2)	9 (22.0)	39 (95.2)
ไม่เห็นด้วย	-	2 (4.8)	2 (4.8)
รวม	30 (73.2)	11 (26.8)	41 (100)
(4) ร่วมติดตามและประเมินผล			
เห็นด้วย	25 (61.0)	14 (34.1)	39 (95.2)
ไม่เห็นด้วย	-	2 (4.9)	2 (4.8)
รวม	25 (61.0)	16 (39.0)	41 (100)

จากตาราง 4.24 พบว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับเงื่อนไขหรือระเบียบการเกี่ยวกับการเป็นสมาชิก ๙ ร้อยละ 95.2 และมีสมาชิกเพียง ร้อยละ 4.9 ที่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย ทัศนคติดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในกระบวนการริเริ่ม กระบวนการวางแผน และกระบวนการดำเนินงาน และร่วมติดตามประเมินผล

ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อระเบียบการเกี่ยวกับสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม พบว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่ม น้อย อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกที่ไม่เห็นด้วยมีคุณสมบัติบางอย่างไม่ตรงกับระเบียบการหรือข้อกำหนดของการเป็นสมาชิกโครงการ ฯ จึงไม่อยากออกไปแสดงความคิดเห็นมากนัก

กล่าวโดยสรุป ในการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อโครงการกับระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน พบว่าตัวแปรด้านการจัดการโครงการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการนำโครงการดังกล่าวไปปฏิบัติของสมาชิกโครงการ ฯ ได้แก่ตัวแปรในเรื่อง วิธีการสื่อสารความหมาย หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง วิธีการจัดการวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน

4.5 ปัญหาในการดำเนินงานโครงการ ฯ

ในหัวข้อ 4.4 ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการ ฯ กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเพื่อต้องการทราบว่าองค์ประกอบของโครงการ ฯ ด้านต่าง ๆ ที่ศึกษาเมื่อมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำโครงการ ฯ ไปปฏิบัติอย่างไรบ้าง โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม อย่างไรก็ตามเพื่อให้การศึกษานี้ได้ครอบคลุมไปถึงปัญหาการดำเนินงานโครงการ ฯ ด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการ ฯ ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ทำให้ทราบปัญหาในการดำเนินงานโครงการ ฯ ในหมู่บ้านที่ศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานโครงการ ฯ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นฐานของหมู่บ้าน

สภาพพื้นฐานของหมู่บ้านนั้นนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ ฯ กล่าวคือ จากการที่กรมประมงได้กำหนดหลักเกณฑ์ด้านสภาพพื้นฐานของหมู่บ้าน พบว่า หมู่ 1 บ้านท่าวา และหมู่ 2 บ้านท่าเตียน มีสภาพหมู่บ้านที่เหมาะสมในการดำเนินงานกิจกรรมเพาะเลี้ยงตามโครงการพัฒนาประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน ก็คือ เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นกลุ่มก้อน ทำให้ง่ายต่อการรวมกลุ่มของประชาชนในหมู่บ้าน และเป็นหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน พบว่า สภาพพื้นฐานบางอย่างของหมู่บ้านที่ศึกษาเริ่มเปลี่ยนไป

และเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานโครงการ ฯ ได้แก่ ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำ ที่เกิดจากการทำนาทุ่งบริเวณรอบ ๆ ทะเลสาบ และปัญหาแหล่งอาหารที่จะนำมาเลี้ยงปลากระพงขาวซึ่งต้องนำมาจากจังหวัดใกล้เคียงแทนที่จะหาได้ภายในท้องถิ่น และปัญหาพื้นฐานด้านความพร้อมดังกล่าว เป็นสาเหตุที่ทำให้โครงการ ฯ ของอำเภอปากพะยูนในหลาย ๆ หมู่บ้านต้องหยุดดำเนินงาน

2. ปัญหาการดำเนินงานโครงการ ฯ ที่เกิดจากสมาชิกโครงการ ฯ ขาดประสบการณ์ด้านการจัดการ

การดำเนินงานโครงการ ฯ ของประชาชนในหมู่บ้านที่ศึกษา พบว่าสมาชิกโครงการ ฯ ยังขาดความสามารถด้านการจัดการที่จะทำให้กลุ่มดำเนินงานโครงการ ฯ ได้ด้วยตัวเอง กล่าวคือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสมาชิกโครงการ ฯ ไม่ได้มีแนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ แต่กลับปล่อยปัญหาไปตามยถากรรม และมักกล่าวโทษหน่วยงานของกรมประมงว่า ไม่ได้เข้ามาดูแลการดำเนินงานโครงการ ฯ อย่างจริงจัง โดยเฉพาะปัญหาด้านการตลาด ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่อยู่นอกเหนือหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมประมง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น และเมื่อพิจารณาถึงกลยุทธ์การบริหารโครงการ ฯ ของกรมประมงที่เน้นให้สมาชิกโครงการ ฯ ช่วยเหลือตนเองและพึ่งพาตนเองได้นั้น แม้ว่าโครงการ ฯ ได้ดำเนินงานมาแล้ว 3-4 ปี กรมประมงก็ควรให้ความช่วยเหลือสมาชิกโครงการ ฯ โดยเฉพาะปัจจัยหรือทรัพยากรที่กรมประมงมีแต่สมาชิกโครงการ ฯ ไม่มี มิเช่นนั้นอาจจะทำให้สมาชิก ฯ หยุดดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ ฯ ได้ในอนาคต และจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น แนวทางแก้ไขนั้น กรมประมงควรจัดหาตลาดให้แก่สมาชิกโครงการ ฯ ในลักษณะของการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกโครงการ ฯ และในส่วนของปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณแหล่งเพาะเลี้ยงนั้น กรมประมงควรใช้มาตรการทางกฎหมายเข้าไปควบคุมดูแลมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่